

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhallef Dr. Consuelo Scerri Herrera LL.D.

Appell Nru: 30/2019

Il-Pulizija

(Spettur Colin Sheldon)

Vs

Clinton Azzopardi

Illum 30 ta' Mejju, 2019

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellant Clinton Azzopardi detentur tal-karta tal-identità Maltija bin-numru 0198984M, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali:

Talli fit-13 ta' Novembru 2018 ghall-habta ta' 22:00hrs fi Triq Buqana, Rabat, Malta, saq il-vettura numru DGV 176:

1. U b'nuqqas ta' hsieb u bi traskuragni jew b'nuqqas ta' hila fl-arti jew professjoni jew b'nuqqas ta' tharis tar-regolamenti tat-traffiku, habat ma' vettura numru LCW 783 u involontarjament ikkaguna hsarat għad-dannu ta' Sarah Jane Norris;

2. U meta kien involut f'incident tat-traffiku ma' vettura numru LCW 783 naqas li jieqaf u meta kien mehtieg naqas li jaghti l-partikolaritajiet tieghu u d-dettalji tal-vettura li kien qed isuq kif mitlub bil-ligi u/jew naqas li jirrapporta l-imsemmi incident lill-Pulizija jew Gwardjan Lokali;
3. U aktar talli saq l-imsemmija vettura b'manjiera perikoluza;
4. U aktar talli saq l-imsemmija vettura b'manjiera bla kont.

Il-Prosekuzzjoni talbet li jigi skwalifikat mil-licenzji kollha tieghu tas-sewqan.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, tat-28 ta' Jannar 2019, fejn il-Qorti wara li rat l-Artikli Kap 9 Artiklu 328 (d), L.S. 65.11 mvr 67 (1) (5), Kap 65 Artiklu 15 (1) (a) (2) sabet lill-imputat hati tal-imputazzjonijiet migjuba kontra tieghu u kkundannatu ghal multa ta' elf ewro (Euro 1,000), xahar sospensjoni tal-licenzji kollha tieghu tas-sewqan u tħażżeq fuq il-licenzji tieghu kollha tas-sewqan.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat ir-rikors tal-appell ta' Clinton Azzopardi, ipprezentat fir-registru ta' din il-Qorti fis-6 ta' Frar 2019, fejn talab lil din l-Onorabbi Qorti jogħgobha tirrevoka u tannulla s-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Magistrati fit-28 ta' Jannar 2019 li nghatat ingustament u kontra l-ligi u minnha tillibera minn kull htija, multa u piena.

Rat illi l-aggravji tal-appellant Clinton Azzopardi huwa s-segwenti u cioè:-

Id-data tal-incident ma gietx ppruvata u dan kien certament aggravju principali li l-ewwel kienet inokkurranti għalihi.

Illi l-aggravju principali huwa illi l-ewwel Onorabbi Qorti għamlet kunsiderazzjoni zbaljata u skorretta tal-provi prodotti u ma osservatx il-minimu tal-grad tal-prova

necessarja fil-Kamp Kriminali in kwantu l-provi prodotti għandhom per necessita' jkunu provi lil hemm minn kull dubju u f'kaz ta' provi kuntrarji dawn jimmilitaw li jilliberaw lill-imputat mhux jikkundannawh.

Illi x-xhud tal-prosekuzzjoni Sarah Jane Norris kienet xhud uniku hu hija tat-verzjoni totalment opposta għal dik tal-imputat. L-ewwel Qorti skartat kull possibiltà' ta' kunflitt ta' provi li bir-rispett irrizultaw ampjament f'xhieda ferm inkonsistenti u mimlija anomaliji dwar l-akkadut. Inoltre x-xhud kelhom għal tal-inqas jigukk korrażżabati u konfrontati ma' provi tal-kawza fosthom l-affidavit ta' PS 1243 G. Polidano esebit mill-prosekuzzjoni li izda gie ngustament skartat mill-Qorti fid-decide tagħha ghalkemm id-difiza sahqet u sostniet li PS 1243 ezamina l-vettura u ma sab ebda hsarat kif allegat mix-xhud Sarah Jane Norris. Dan kien sar dakħinhar tal-incident u għalhekk anke l-verzjoni li ta' l-imputat a tempo vergine kienet wahda identika f'kull aspett għal dak li ta' quddiem l-ewwel Qorti. Kwindi l-Ewwel Qorti ma setghet qatt tiskarta tali xhieda tal-prosekuzzjoni stess b'dan il-mod.

Il-hsarat allegati setghu jitwemmn li kieku rrizultaw kompatibbli ma' hsarat fuq il-vettura tal-akkuzat meta in atti s-Surgent jikkonferma li ma kien hemm ebda hsarat riskontrati. Il-manuvri spjegati mill-mara kienu jikkawzaw incident serju u hsarat estensivi u mhux telf ta' number plate u cracked mirror.

Apprezzament tax-Xhieda Viva Voce

Ix-xhud Sarah Jane Norris naqset li tiftakar id-data tal-incident. Kwindi l-Qorti ma setghet qatt tasal ghall-htija skont l-akkuza li fil-kamp Kriminali hija aspett verament kritiku u ta' importanza. Ix-xhud ikkonfermat anke fuq domandi diretti tal-Qorti "I do not remember the date but it was in September October, I remember because it was after my pregnancy and I had just started to drive again". Hijha kwindi ttentat tiftakar ghaliex assocjat iz-zmien ta' meta regħġet bdiet issuq wara li twelditilha t-tarbija u kwindi certament l-Qorti kellha tagħti kaz ghall-aspett tal-gurnata tal-allegat incident u

anke tal-kundizzjoni li fih kienet meta bdiet terga' ssuq u cioe' omm li kellha fil-vettura tarbija fl-istess karozza u fi granet meta regghet bdiet issuq.

Illi l-ewwel Qorti semghet lix-xhud tispjega b'certu dettal li hija kienet ilha ma ssuq il-karozza tagħha minhabba t-tqala u hija kienet tiela' minn quddiem il-petrol station ta' Micallef taht l-Imdina meta l-karozza tagħha bdiet tiskossja u thabbatha u kienet qed tibza' minhabba t-tarbija li kellha fl-istess karozza. Tant kien hekk illi tirrakkonta li kienet sejħet lil tal-RMF ghall-assistenza u kienu sabulha wire disconnected.

Kwindi l-ewwel Qorti kellha accertament mix-xhud kwerelanti li l-vettura tagħha ma kinitx fi stat tajjeb u ma kinitx funzjonanti sabiex tinstaq regolarment; fattur li l-ewwel Qorti skartat kompletament ghalkemm id-difiza sostniet li dawn kienu provi li hargu b'mod spontanju, regolari u naturali mingħand l-istess kwerelanti.

Minn ezami tal-affidavit ta' PS 1243 hemm a tempo vergine deskrizzjoni ta' kif kienet qed tinstaq il-vettura tal-mara LCW-783 u litteralment jispjega; pagna 4 affidavit; "Hu stqarr li hu kien tiela' t-telgha tal-Mosta u hi bdiet tieqaf u timxi, tieqaf u timxi, u l-hin kollu beda jissaportiha u f'daqqa wahda filli kienet qed issuq bis-60 km u filli waqfet zoptu".

Dan kollu jindika x-xhieda veritiera li rega' kkonferma bil-gurament l-imputat quddiem l-ewwel Qorti. Huwa ma kienx jaf kif ser tixhed il-kwerelanti Norris u kif hija in Awla spjegat hija stess xi hsarat kellha l-vettura tagħha kwindi kien stabbilit lil hemm minn kull dubju li l-vettura kellha hsarat u kienet qed tinstaq bid-diffikolta', dan kollu kompatibbli ezattament ma' dak li l-imputat kien spjega lis-Surgent u li kkonferma in awla viva voce.

Illi l-ewwel Qorti għalhekk kellha konferma illi l-imputat kien wara vettura tal-kwerelanti li bdiet tiskossja u tagħmel manuvri li wieħed għandu legittimamente jibza' minnhom u jiehu kull prekawzjoni u evażjoni biex ma jsehhx incident u kien fil-mument li quddiemu kien qed jara din il-vettura ggib ruhha b'mod irregolari li huwa qabizha.

Jidher illi l-kwerelanta kien qed ikollha paniku sia ghaliex il-vettura tagħha kellha l-hsarat u sia ghaliex kellha t-tarbijsa tagħha ta' 11-il gimgha li inevitabilment seta' kkawza alarm li ma kelli x'jaqsam xejn mieghu l-imputat li l-unika sfortuna kien li nzerta wara l-vettura tagħha.

Illi fl-istatement ta' PS 1243 hemm li l-mara rrapportat li kien hemm in-number plate nieqes u kienet hasset daqqa minn wara. PS 1243 jsostni li ma kellha ebda hsarat tant li jghid; "imma ma garrbet ebda hsara fuq il-bumper ta' wara". Vide pagna 2 tal-affidavit.

A tempo vergine l-imputat kien irraporta lis-Surgent li l-vettura diga' kellha number plate nieqes meta kien warajha u s-Surgent jikkonferma li ezaminalu l-vettura u ma kellhiex hsarat.

Kwindi l-ewwel Qorti certament ma ezaminatx dawk l-linkonsistenzi li rrizultaw sia fix-xhieda kontrastanti fl-awla u sia mill-verzjonijiet fl-affidavit ta' PS 1243 li dakinar stess ezamina l-vettura u ma sab ebda hsarat kompatibbli ma' dak li tirrakkonta s-sinjura Norris.

Kunflitt ta' provi assoluti u nuqqas ta' korraborazzjoni totali mill-intervent tal-Pulizija illi nvestigaw il-kaz.

Aggravji

Certament l-aggravju manifest huwa l-fatt illi l-ewwel Onorabbli Qorti ghazlet li tiskarta l-fatti kollha rizultanti u tinstab tistrieh fuq il-verzjoni skorretta moghtija mill-kwerelanti. Sahansitra anke l-apprezzament tal-provi l-verzjoni moghtija mill-istess kwerelanti kellhom iwasslu sabiex jigi stabbilit li l-verzjoni tal-imputat kienet attendibbli u mis-sewwa ghaliex il-kwerelanti spjegat li kien qed ikollha problema fil-vettura tant li bdiet tahdmilha hazin; dan kien dak li spjega viva voce u anke a tempo vergine lis-Surgent, "tieqaf u timxi, tieqaf u timxi, tiskossja u tieqaf zoptu." Dan biss kelli jkun bizzejzed sabiex l-ewwel Qorti tapprezza li l-imputat huwa attendibbli

ghaliex l-istess xhieda tal-kwerelanti jikkonfermaw li l-vettura tagħha kienet qed tinstaq b'dak il-mod u kienet hija li holqot il-periklu u mhux l-imputat.

Fejn il-Qrati jkollhom verzjoni sostnuta bejn zewg xhieda mhux normali u huwa aggravju manifest li dawn jigu skreditati aktar u aktar meta l-Gudikant ma kellu ebda kontroll fuq l-imgieba tax-xhud fuq il-pedani fejn jista' jikkonstata l-imgieba tax-xhud u jistaqsi domandi u sahansitra konfront f'kazijiet ta' verzjonijiet konfliggenti. F'dan il-kaz kellha xhud tal-prosekuzzjoni stess jsostni t-tezi tal-innocenza tal-imputat u kontra kull sens u gustizzja l-ewwel Qorti ghazlet il-verzjoni tal-kwerelanti b'dan il-mod kontradittorju.

Illi bir-rispett dovut il-Prosekuratur in awla ghazel li jagħmel domanda wahda lill-imputat u din kienet proprju; “**ghaliex ma marx jirrapporta l-kaz lill-Pulizija?**”. Bir-rispett dovut dan ma jikkostitwixx xi prova li l-akkuzat allura kien hati ta' traskuragni u manuvri hziena. Huwa għamel dak li sewwieq prudenti kien jagħmel f'kaz meta jkun rinfaccjat b'*sudden emergency* bhal dak in ezamina fejn il-vettura ta' quddiemu kienet qed tiskossja tieqaf u timxi u tieqaf zoptu. Wieħed legittimament jagħmel dak li għamel l-imputat jevita u jiskapula l-periklu. Dak li kull wieħed u wahda minna certament tagħmel fl-istess sitwazzjoni.

Huwa jiddeskrivi s-sentenza ngusta bhala verament sitwazzjoni inkredula u surreali ghaliex dak li għamel kien biss li jevita l-manuvri rregolari tal-vettura ta' quddiemu li kif semghet l-ewwel Qorti kienet ezattament dak li kien qed jigri mill-karozza ta' quddiemu meta l-kwerelanti tghid li kellha problema fil-karozza. Dawn huma kollha aggravji mressqa u interposti u għandhom jwasslu għal-liberatorja minn kull akkuzi u htija tal-imputat.

Aggravji

Is-sentenza wkoll hija wahda ingusta ghaliex ma tindikax fuq liema mill-akkuzi nstabett htija u wieħed jehtieg jassumi li hija htija kumplessiva. L-ammont ta' €1000 multa hija multa resa applikabbli taht l-Artiklu 328 (d) tal-Kap 9 li kif premess hija htija kontestata

bil-qawwa kollha kif ukoll il-piena ta' sentenza ta' sospensjoni tal-licenzja tas-sewqan ghal xahar certament mhux idonja fic-cirkostanzi partikolari tal-kaz. L-imputat huwa persuna li jahdem bhala xufier mal-kumpanija distributtrici u ghalhekk l-ghixien tieghu jiddependi mis-sewqan. Huwa aggravju li jinghata sospensjoni ta' xahar u inoltre jinghata tmax-il punt tnaqqis. It-tmax-il punt jimplikaw li għandu sospensjoni ulterjuri tal-licenzja tas-sewqan u dan ma jagħmlx sens guridikament ghaliex hija kontradizzjoni li jingħata l-istess import ta' sospensjoni doppjament.

Illi jingħad biss in kwantu u in referenza tal-piena mingħajr ma jnaqqas l-insistenza tal-innocenza assoluta fil-kaz odjern tal-imputat appellanti li mill-provi rrizulta li ma kellu ebda tort jew nuqqas ghaliex rinfaccjat b'manuvri rregolari u perikoluzi kkawzati mill-vettura li kellha hsarat quddiemu fattur li rrizulta in awla fil-bidu tax-xhieda tagħha li tispjega kif il-vettura kienet qed ittiha problemi u li sussegwentement meta giet mar-roundabout qabizha u hija ppruvat tilhqu u bdiet tħejġi. Hijha tikkonferma li sejħet lil RMF u kellha wire disconnected kwindi l-konferma tal-hsarat jidher li ngustament gie skartat mill-ewwel Qorti.

Illi bir-rispett dovut f'dan il-kaz ma rrizulta ebda dubju dwar l-irregolarita' tal-istat hazin tal-vettura tal-kwerelanti u anke dan, dato ma non concesso kellhom japplikaw ukoll principji assodati fil-kamp kriminali fejn hemm divergenza bejn zewg xhieda kontrastanti. In dubio pro reo.

Il-Pulizija vs Carlos Stivala deciza mill-Qorti tal-Magistrati Dr Joe Mifsud pronuncjata fl-10 ta' Lulju 2017.

F'din id-decizjoni l-Qorti titratta principji komuni tal-kuncett in dubio pro reo u l-grad rikjest sabiex tinstab htija u fil-kaz ta' dubju jew kunflitt ta' provi l-Qorti hija tenuta tassolvi. Fl-imsemmi kaz intqal;

"Mill-banda l-ohra jekk id-difiza tagħzel li tressaq xi provi jew sottomissionijiet kif sar f'dan il-kaz, huwa bizżejjed għad-difiza li tikkonvinci lill-Qorti bit-tezi tagħha fuq bazi ta' konvincament morali li jistrieh fuq bilanc ta' probabbilta' u f'kaz li dan isehh, u l-

Qorti ma thosshiem moralment konvinta li l-Prosekuzzjoni lahqed il-grad ta' prova rikiesta minnha, allura l-Qorti trid tillibera lill-imputat".

"Dawn huma principji kardinali li jsawru l-procediment penali Malti. Joghgbuna jew ma joghgbuniex, dawn huma whud mir-regoli bazilari li jistrieh fuqhom il-procediment penali Malti".

"L-indipendenza tal-Magistrat u l-loggettivita' tal-gudizzju li jesprimi, jitolbu applikazzjoni attenta u puntwali tal-ligijiet applikati fil-mument. Ic-certezza tad-dritt u l-bilanc bejn id-diversi poteri ta' socjeta' demokratika jsibu s-sintesi tagħhom fil-principju tal-legalita', li l-Magistrat ifittex li jhares."

"Il-Qorti izda tagħmilha cara li mhix lesta li tkun zvijata u **incident jingħata dimensjoni differenti** tant li johloq allarm bla bzonn fis-socjeta'. Meta jigri kif gara f'dan il-kaz flok simpatija mis-socjeta' lejn il-Korp tal-Pulizija **jinholoq sens ta' thassib**. Kemm din il-Qorti, kif ukoll l-Qorti li l-imputat originarjament tressaq quddiemha ngħataw l-impressjoni li dan kien kaz fejn l-imputat saq fuq il-Pulizija. Dan il-fatt gie eventwalment ripetut lill-Magistrat tal-Għassa meta huwa gie mressaq u kien fattur strumentali biex l-imputat ma jingħatax il-helsien mill-arrest u li kieku din il-Qorti ma kinitx attenta kienet se zzomm lill-imputat gewwa".

"Wara li l-imputat talab ghall-helsien mill-arrest quddiem din il-Qorti, l-ufficjal prosekutur oggezzjona u, fost ir-ragunijiet imqajma minnu, kien hemm il-perikolu tal-intralc fil-provi propriu minhabba l-fatt li l-familjari tal-imputat kienu avvinaw lis-sidien tas-CCTV biex jakkwistaw dan il-film. Il-qraba tieghu, għamlu sewwa li fittxew jakkwistaw xi film tal-incident biex juru li din id-dikjarazzjoni ma kinitx veritjiera. Il-Qorti tagħmilha cara li kieku kellha tistrieh **biss** fuq il-provi tal-prosekuzzjoni mingħajr il-film, l-istampa tal-incident li kienet toħrog kienet tkun wahda kompletament differenti".

Fil-kaz odjern mhux si tratta ta' kunflitt ta' provi jew provi konfliġġenti fejn il-gudikant jiġi jagħzel verzjoni mill-wahda opposta kif kien premess fil-kaz Qorti tal-Appell

Kriminali fid-dsatax (19) ta' Mejju, 1997 fil-kawza fl-ismijiet Il-Pulizija vs Graham Charles Ducker:

"It is true that conflicting evidence per se does not necessarily mean that whoever has to judge may not come to a conclusion of guilt. Whoever has to judge may, after consideration of all circumstances of the case, dismiss one version and accept as true the opposing one".

Fil-kaz odjern hemm xhud tal-istess prosekuzzjoni, li hija l-kwerelanti nnifisha li tispjega l-Qorti li kien qed jkollha diffikolta' fil-vettura, li kellha hsarat serji li ssewwew u kienu jehtiegu talba tal-intervent tal-RMF u li di piu' kienet allarmata ghaliex kienet ilha ma ssuq wara li kellha tarbija u li fl-istess vettura kien hemm it-tarbija ta' hdax-il xahar.

Illi l-ewwel Qorti kellha tikkunsidra dawn il-provi u kienet tenuta tosserva l-principju li ghas-sejbien ta' htija kelli jkun hem provi lil hinn minn kull dubju, u dan ghalierx il-provi xejnu kompletament il-htija tal-imputat skont l-akkuzi tal-prosekuzzjoni u l-istess provi viva voce u a tempo vergine qed jikkorrobaw it-tesi tad-difiza u l-verzjoni tal-imputat. Dan huwa aggravju li din l-Onorabbi Qorti zgur għandha tikkunsidra sabiex tasal sabiex tillibera l-imputat appellant.

Ikkunsidrat.

Rat l-affidavit ta' **PS 1243 G. Polidano** esebit fl-atti fejn x-xhud stqarr li nhar it-13 ta' Novembru, 2018 ghall-habta tal-10.22pm waqt li kien xogħol gewwa l-ghassa tal-pulizija tar-Rrabat gie infurmat minn PC 629 li waqt li kien xogħol gewwa l-ghassa ta' Haz Zabbar Sarah Jane Norrris irrapportat flimkien mat- tifel tagħha Tristan Norris li kien hemm kaz ta' *'hit and run'*.

Infurmatu li ghall-habta tal-10.00 p.m kienet qed issuq hdejn il-pompa ta' J. Micallef li tinsab fi Triq Buqana, meta vettura giet minn warajha u beda iteptpila d-dawl u x-xuffier beda jagħmlilha gesti biex ma tibqax issuq bil-mod. Sarah qaltru li hi bdiet issuq bil-mod minhabba li magħha kellha it-tifel tagħha Tristan Norris u t-tifel tagħha ta'

hdax-il gimgha. Sarah kompliet tghidlu li hi kompliet issuq meta f'daqqa wahda hasset daqqa minn wara u f'dak il-hin l-istess vettura qabzitha imma meta gew vettura ma vettura hu pprova jidhol fiha u dan ghamlu ghall- erba' darbiet. Waqt din il-manuvra l-vettura tagħha garbet xi hsarat fuq il-mera n-naha tax-xuffier (cracked frame).

Sarah kompliet tghidlu li din il-vettura meta giet quddiemha kompliet issuq u f'daqqa wahda brejkjat f'daqqa. Wara hi waqfet fil-genb u nnotat li bl-impatt kellha n-numru ta' wara numru ta' registrazzjoni LCW 783 seriel number 1560698 nieqes imma ma garbet l-ebda hsara fuq il-bumper ta' wara.

Staqsija x'numru ta' registrazzjoni kellha il-vettura li laqtitha u hi qaltru li kien van abjad zghir li kellu riklam ta' 'Cassar Petroleum' u kellu numru ta' registrazzjoni DGV 176.

Huwa għamel kuntatt ma sid il-vettura imsemmija li hu Mark Cassar fejn dan stqarr li l-vettura imsemmija kienet għand it-tifel tieghu Emanuel Cassar. Huwa għalhekk tkellem ma Emanuel Cassar u talbu jirraporta l-ghassa tar-Rabat ghall-aktar investigazzjoni.

L-appellant Clinton Azzopardi mar l-ghassa tar-Rabat fejn ingħata id-dritt li qabel ma jigi mitkellem mill-pulizija jikkonsulta ma l-avukat tieghu wicc imb wicc jew bit-telefon għal mhux iktar minn siegħa. Hu irrinunzja dan id-dritt u ffirma dikajrazzjoni fil-presenza ta' PS 1243 PC 1573 u PC 600. Infurmah ukoll illi kellu d-dritt li jzomm is-silenzju għad-domandi li kienu ser jsiur lu u dak kollu li kien ser jghid kien ser jitnizzel bil-miktub u li kie nser jingieb bhala prova.

Dan Azzopardi stqarr li verament kien qed isuq il-vettura DGV 176 tal-ghamla Transit Connect u kien gej minn Ghawdex. Hu cahad li kien qed iteptep id-dawl u li kien għamel il-gesti b'idejgh. Hu zied ighid li fil-hin meta iltaqqa' ma dik l-mara barranija kien id-dlam. Hu cahad li kien mess jew laqat il-vettura tal-kwerelanti bil-vettura tieghu u li kien għamel xi manuvri magħha.

Spjega li kien tiela' t -telgha tal- Mosta u hi bdiet tieqaf u timxi u hu l-hin kollu beda jissaportiha u f'daqqa wahda filli kienet qed issuq bis-60km/fs u filli waqfet zoptu. Hu stqarr li dak il-hin li kienet wiefha qabizha u li saqet tigri ghal warajh u bdiet toffendih bl-ingliz. Hu cahad li laqatha u meta kien warajha innota li kellha l-bumper ta' wara kien diga milqut u kellha ln-numru ta' registrazzjoni ta' wara nieqes.

Huwa spezzjona il-vettura numru ta' registrazzjoni DGV 176 fejn irrizulta li din il-vettura ma kellhiex hsarat.

Rat ukoll l-okkorenza redatt minn **PC 629 Alessandro Schembri** li hi riflessjoni ta dak li stqarr PS 1242 G Polidano.

Rat l-affidavit ta' **Stephen Cachia (Dok A)** rilaxxjaat ghan nom ta' Transport Malta mahluf fit-8 ta' Jannar 2019 fejn dan ikkonferma li minn indagini li ghanel fir-rekords tal-Awtorita' rrizulta li l-vettura bin-numru ta' registrazzjoni DGV 176 tal-ghamla Ford Transit ta' kulur abjad hija registrata fuq Mark Cassar detentur tal-karta ta' identita numru 540261(M) ghan nom ta' Cassar Fuel Service Station Ltd u ilha hekk registrata sa mit-2 ta' Gunju, 2016.

Illi skond il-verbal esebit fl-atti redatt fit-28 ta Jannar 2019 Xehdet **Sarah Jane Norris** quddiem l-ewwel Qorti ftit wara ma xehed l-istess akkuzat illum appellant. Illi pero ix-xhieda tagħha ma gietx dattilografata u għalhekk reggħet xehdet viva voce quddiem din il-Qorti nhar il-25 ta' April, 2019.

Hija spjegat kif kient qed isuq lejn id-dar lejn Haz Zabbar gejja mingħand il-genituri tagħha li ighixu San Pawl il-Bahar. Magħha kellha lil binha li għandu tlettax-il sena u tarbija ta' tlettax-il xahar. Tghid li kienu waslu vicin roundabout u rat is-sewwieq tal-vettura ta' wara iteptep id-dwal tal-vettura tieghu u iħares f'ghajnejha . Qalet li kien qed isuq vicin hafna tagħha u beda jintimidha .

Appena telqu minn mar-roundabout dan ssorpassha u dahal go fiha, beda jghajjat magħha u qaltru li kellha tarbija magħha. Tghid li ma tax kaz u kompla jghajjarha. Hijja

imbaghad saqet lejn l-ghassa. Qalet li binha li kellu tlettax-il sena ipprova jigbed ritratt tieghu bil-mobile u dak il-hin irvella aktar. Mistoqsija jekk laqatx il-vettura tagħha fuq il-bumper ta' wara u fil-mera tal-genb tghid li hasset 'a push'. Mistoqsija jekk ratux jahbat fiha tghid li kellha il-mera tal-genb 'cracked'. Tghid ukoll li fuq il-bumper kien hemm barxa izda dik seħħet minn haddiehor qabel dan l-incident. Tghid li wara innutat ukoll li in number plate tal-vettura tagħha ta' wara kinet nieqsa ukoll .

Qalet li ghall-ewwel it-triq kient one lane u wara saret two lane u kien dak il-hin li ssorpassaha. Qalet li minhabba fih kwazi habtet. Ikkonfermaw li kienet qed isuq bil-mod u li kellha hsara fil-vettura ghlaix kient qed izommilha. Spjegat li 'her car was jittering because she had not driven it for three months nd she had left it in the car park.' Tghid li kien id-dlam u tghid li a tiftakarx jekk il-'cracked mirror ; kienitx hekk minn qabel ghalkemm ma tiftakarhiex hem.

Hija saqet dejjem fuq in naħa ta' gewwa u kien fuq l-outer lane meta issorpasha. Mistoqsiha jekk ghajitix lil RMF tghid li le mhux minnu pero' tistqarr li vera kellha hsara fil-vettura u kien hemm bzonn xi brushes fuq xi wires tal batterija ghax kient qed tilghab.

Mistoqsija jekk tifakarx l-incident tghid li sehh fit-13 ta' Novembru, 2018. Mistoqsija ghaliex quddiem l-ewwel Qorti qalet li l-incident sehh f'xi jum bejn Ottubru u Novembru u issa tiftakar id-data tghid li hija harset lejn il-facebook tagħha u hemmhekk hemm rappurtat l-incident li kellha bid-data u fakret il-memorja.

Clinton Azzopardi xehed fl-siess seduta tal-25 ta' April 2019 u spjega li fit-13 ta' Novembru 2019 verament kien qed isuq wara l-kwerelanti u jghid li kienet qed isuq b'mod pietuz isserrep u filli isuq mghagel u filli isuq bil-mod. Is-sewqan tagħha kien eratiku. Qal li hu kien attent hafna u jħares lejn il-vettura tagħha ghaliex ma kienx sewqan normali għalihi. Meta wasal fi triq Buqana qabad u ssorpassha u jghid li fl-ebda hin ma messha. Jaf pero' li appena ghaddiha hija saqet għal warajh u bdeit tinsulentah. Hu bl-ebda hin ma mess il-vettura tagħha.

Jghid li l-pulizija filghaxija kien bagħat għaliex l-ghassa u mar bil-vettura u din giet ezmainata minnu u ma sab l-ebda hsara fuqha. Lil pulizija qallu li hu ma messx lill-kwerelanti pero' qallu li vera kien warajha u vera li kient qed issuq b'mod imprevist u li kien qed iħares lejn il-vettura tagħha il-hin kollu biex jevita incident pero' qatt ma mess il-vettura tagħha. Qal li ma setgħax jaqla ghajnejgħi minn fuqha ghaliex kien jirrokka kif kient qed issuq. Lil-pulizija kien qallha li l-kwerealnti ma kellhiex number plate fuq wara ukoll .

Semghet it-trattazzjoni tal-partijiet fl-istess seduta tal-25 ta' April 2019.

Ikkunsidrat.

Illi fl-ewwl aggravju l-appellant isostni li s-sentenza hija wahda ingusta u dan ghaliex l-ewwel Qorti ma indikatx fuq liema akkuzi sabitu hati minkejja li kkundannatu jhallas multa ta' elf euro (€1,000) oltre li ordnat l-iskwalifika tal-licenzja tas-sewqan għal xahar u in oltre kkundannatu tħalli il-punt.

Dwar dan l-aggravju pero' din il-Qorti ezaminat is-sentenza mogħtija mill-ewwel Qorti u rat li fil-fatt l-ewwel Qorti kienet qalet hekk wara li ccitat l-artikoli kollha imsemmija fic-citazzjoni “ *Jirrizulta car specifikament mix-xhieda ta' Sarah Jane Norris sewqan perikoluz u bla kont da parti tal-imputat u issibu hati tal-imputazzjonijiet*” u wara ghaddiet biex tat-il-kundanna.

Jingħad pero' li l-appallent kien akkuzat b'erbgha reati u mhux tnejn, partikolarment:

1. Hsara involontarja fuq il-vettura numru LCW 783
2. Naqas li jieqaf meta kien invlut f'incident u meta kien nehtieg u bhekk naqas li jagħti il-partikolaritajiet tieghu kif mitlub mill-ligi.
3. Saq il-vettura b'manjera perikoluza
4. Saq il-vettura b'manjera bla kont.

Illi fis-sentenza imsemmija ta l-ewwel Qorti ma hemm l-ebda referenza ghall-ewwel u it-tieni akkuza minkejja li l-multa inflitta hija wahda harxa.

Illi minkejja li l-Qorti semmiet diversi artikoli fis-sentenza tagħha naqset milli tiddikjara fl-istess parti disposittiva l-akkuzi li tagħhom kienet qieghda ssib htija, din il-Qorti għalhekk sejra tqis ex ufficċio jekk din twassalx għan-nullita' tas-sentenza appellata.

L-artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta jaqra:

'Il-qorti, meta tagħti s-sentenza kontra l-imputat, għandha tgħid il-fatti li tagħhom dan ikun gie misjub ħati, tagħti l-piena u ssemmi l-artikolu ta' dan il-Kodiċi jew ta' kull ligi oħra li tkun tikkontempla r-reat'.

Fis-sentenza fl-ismijiet **'Il-Pulizija (Spt. Trevor Micallef) Vs Omissis Benjamino Camilleri'¹** gie kkunsidrat li:

'Minn ezami akkurat tal-parti konklussiva tas-Sentenza appellata, ssib illi verament l-Ewwel Qorti ddikjerat illi qieghda ssib lill-appellant hati mighajr ma tispecifika ghall- liema mputazzjonijiet qieghda tiddikjara dan, pero' mbagħad meta giet biex tinfliggi l-multa, ddikjarat illi dana qed tagħmlu għal kull wahda miz-zewg imputazzjonijiet. Fil-fatt irrizulta tliet imputazzjonijiet u ergo, fejn f'nifs il-Qorti qieghda tiddikjara lill-appellant hati prezubilment għat-tliet imputazzjonijiet qieghda tikkundannah biss għal tnejn. L-artiklu 382 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi li meta l-Qorti tagħti s-Sentenza, "Għandha tgħid il-fatt illi tagħhom dan ikun gie misjub ħati, tagħti l-piena u ssemmi l-Artikli ta' dan il-Kodici jew ta' kull Ligi oħra li jkun ikkontempla dan ir-reat." Ovjament la l-Qorti hija marbuta illi tagħti l-fatti illi tagħhom l-appellant ikun gie misjub ħati dana jfisser illi għandu jkun hemm id-dikjerazzjoni ta' htija ghax altrimenti huwa nutli illi ssemmi l-fatti, jsegwi f'kaz ta' mputazzjoni multipli illi l-Qorti jew tagħti piena wahda komplexivament jew inkella ssemmi wahda wahda l- imputazzjonijiet u tagħti l-piena skont il-kaz. Hawnejk għandna sitwazzjoni konfuzjonarja fejn f'nifs il-Qorti qed tiddikjara lill-appellant hati u fl-iehor qieghda tikkundannah għal zewg imputazzjonijiet mingħajr ma tiddikjara x'qieghda tagħmel bit-tielet imputazzjoni. Bir-ragun, l- appellant ma jistax jitqiegħed fis-sitwazzjoni ta' ncertezza mingħar ma jkun jaf ta' xiex qed jinstab hati u ta' xiex qed jiġi kkundannat l-emmenda. F'pozizzjoni bhal din twassa għan-nuqqas ta' formalita

¹ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-31 ta' Ottubru, 2013 (Appell numru. 109/2011)

sostanzjali u l-ewwel Sentenza hija suggetta ghal censura ghan-nuqqas ta' dikjarazzjoni ta' xiex l-akkuzat qed jinstab hati (ara Il-Pulizija vs Joseph Agius appell kriminali 15 ta'Marzu, 2012). Ghalhekk peress illi s-Sentenza appellata hija karenti minn dan l-element l-ewwel aggravju ta' l-appellant jimmerita konferma.'

Kif ikkunsidrat fis-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija (Spt. Pierre Micallef Grimaud) Vs Joseph Agius**²:

'Minn ezami akkurat tal-parti konklussiva tas-sentenza l-Qorti ssib illi wara li l-Ewwel Qorti ghaddiet biex issemimi l-artikoli ghaddiet mill-ewwel biex tikkundanna lill-appellant, minghajr ma ddikjaratu hati tal-akkuzi illi gew dedotti kontra tieghu L-artikolu 382 tal-Kap. 9 jghid testwalment illi meta l-Qorti taghti sentenza kontra imputat għandha tghid l-fatti li tagħhom dan ikun gie misjub hati, tagħti l-piena u ssemmi l-artikolu ta' dan il-Kodici jew ta' kull ligi li tkun tikkontempla r-reat.

Ovvjament la l-Qorti hija marbuta illi tagħti l-fatti li tagħhom l-appellant ikun gie misjub hati, tfisser illi għandu jkun hemm id-dikjarazzjoni ta' htija ghax altrimenti huwa inutili li ssemmi l-fatti. In-nuqqas ta' dikjarazzjoni ta' htija twassal għal nuqqas ta' formalita` sostanzjali bhal ma wkoll hija suggetta ghall-istess censura n-nuqqas ta' dikjarazzjoni ta' x'hix l-akkuzat qed jinstab hati.

Għalhekk peress illi l-ewwel sentenza hija karenti minn dawn l-elementi din il-Qorti m'għand hix triq ohra hlief illi tilqa` dan l-aggravju, tiddikjara s-sentenza ta' l-Ewwel Qorti nulla u bla effett u tordna illi l-atti jigu rimandati lill-Ewwel Qorti sabiex tingħata sentenza skont il-ligi'

Illi fis-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija Spettur Arthur Mercieca Vs Keith Pace**³'¹⁸ gie kkunsidrat li:

'Illi mill-atti jirrizultaw zewg imputazzjonijet migħuba fil-konfront tal-appellant u cioe' dawk tas-serq u tar-ricettazzjoni li huma alternattivi wahda ghall-ohra. Illi għaldaqstant, meta l-Ewwel Qorti ghaddiet biex tinfliggi l-piena mingħajr dikjarazzjoni dwar liema minn dawn iz-

² Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-15 ta' Marzu, 2012 (Appell Kriminali Numru. 171/2011)

³ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-21 ta' Jannar, 2016 (Appell numru: 342/2015)

zewg reati kienet qed tinstab htija u dan iwassal ghal nullita' fis-sentenza appellata billi l-istess hija nieqsa minn dikjarazzjoni dwar ili fatti li dwarhom huwa qieghed jinstab hati u allura ma jirrizultax car ghal liema reat qed tirrizulta tali htija.'

Kif gie kkunsidrat is-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija (Spettur Carmelo Bartolo) Vs Stephen Bonsfield**'⁴:

'Fil-kaz in ezami, l-Ewwel Qorti f' ebda hin ma ddikjarat espressament ta' x' hiex kienet qed issib lill-appellant hati w ghalkemm "passim" fis-sentenza appellata kkummentat dwar kif skondha grāw il-fatti, b' mod li wieħed jista' jkollu indikazzjoni vaga ta' x' hiex seta' nstab hati, dan jibqa' alkwantu incert, partikolarment meta ssir riferenza ghall-artikoli citati mill-Qorti bhala l-artikoli li suppost jikkontemplaw ir-reati li tagħhom suppost instab hati, li in parti huma differenti minn dawk indikati mill-Avukat Generali w huma jew inezistenti jew manifestament mhux relatati mall-kaz. Meta l-ligi isemmi li l-Qorti "għandha tghid il-fatti li tagħhom dan ikun gie misjub hati", dan ma jfissirx li dan il-vot ikun sodisfatt bil-fatt li l-Qorti tkun ghaddiet in rassenja – anki b' mod ezawrjenti bħal f' dan il-kaz – il-provi. Imma dan ifisser li l-Qorti trid tghid ezattament u espressament ta' liema reati sabitu hati billi tghid fil-qosor f' hix jikkonsisti r-reat li rrizulta pruvat.'

Ikkunsidrat,

Illi 1-**artikolu 428(3) tal-Kapitulu 9** tal-Ligijiet ta' Malta jaqra:

'Jekk il-qorti superjuri ssib li l-qorti inferjuri, għad li kompetenti biex tisma' l-każ, iddikjarat li ma kinitx hekk kompetenti, għandha thassar is-sentenza, u tiddeċidi l-kawża fuq il-mertu. L-istess isir meta l-qorti superjuri ssib li nkisret jew li ma saritx xi formalità li trid il-ligi taħt piena ta' nullità, jew li tkun xort'oħra sostanzjali.'

Illi minkejja l-fatt li l-Ewwel Qorti fil-kunsiderazzjonjet tagħha ma tagħmilx analizi tal-imputazzjonijiet migħuba kontra l-imputat billi fl-ebda hin ma timmotiva is-sentenza tagħha, lanqas ma tiddikjara liema akkuzi qieghda ssib htija. Tghid biss li t-tielet u rraba akkzua jirrizultaw provati mix-xhieda ta' Sarah Jane Norris pero' ma tghid xejn

⁴ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar is-27 ta' April, 2006 (Appell Kriminali Numru. 327/2005)

aktar dwar iz-zewg akkuzi l-ohra u dan ifisser ghalhekk li dak rikjest *ad validitatum* mill-artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta li tiddikjara htija o meno fuq kull akkuza ma giex osservat. Ghaldaqstant, din il-Qorti ma għandhiex triq ohra ghajr li tiddikjara s-sentenza appellata bhala nulla. Konsegwentement stante li din il-Qorti qed tiddikjara l-ewwel sentenza bhala nulla *ex ufficcio* u tiddikjara li ma hemmx lok li titratta l-aggravji l-ohra sollevata mill-appellant

Għal dawn il-motivi din il-Qorti qieghda taqta' u tiddeċiedi billi tilqa' l-ewwel aggravju sollevat mill-appellant, tghaddi għalhekk biex tannulla s-sentenza appellata u wara li rat l-artikolu 428(3) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta tordna li l-kaz jigi trattat mill-għid fil-mertu minn din l-Onorabbi Qorti u qeda tordna li l-appellant jitpogga fi status *quo ante* qabel ma ingħatat l-ewwel sentenza.

(ft) Consuelo-Pilar Scerri Herrera

Imħallef

VERA KOPJA

Franklin Calleja

Deputat Registratur